

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
POLITIKOS ĮGYVENDINIMO GRUPĖ**

PAŽYMA

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS PELNO MOKESČIO ĮSTATYMO NR. IX-675 2, 4, 5, 11, 17, 30, 39, 55 STRAIPSNIŲ, 3 PRIEDĖLIO PAKEITIMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO 30¹ STRAIPSNIŲ ĮSTATYMO PROJEKTO, LIETUVOS RESPUBLIKOS GYVENTOJŲ PAJAMŲ MOKESČIO ĮSTATYMO NR. IX-1007 2, 8, 13, 27 IR 37 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO (TAP NR. 18-1190(2); 18-1189(2); 18-1188(2); TAIS NR. 18-7242(3); 18-7241(3); 18-8895(2))

2018-09-18 Nr. NV-2454

Vilnius

Projekto rengėjas: Finansų ministerija.

Projekto tikslas: perkelti dalį 2016 m. liepos 12 d. Tarybos direktyvos 2016/1164, kuria nustatomos kovos su mokesčių vengimo praktika, tiesiogiai veikiančia vidaus rinkos veikimą, taisyklės, nuostatų, kartu atsižvelgiant ir į EBPO ir G20 valstybių vadovų patvirtinto projekto dėl Mokesčių bazės erozijos ir pelno perkėlimo rekomendacijas, siūlant:

- Pelno mokesčio įstatyme nustatyti palūkanų atskaitymo ribojimo taisyklę;
- Pelno mokesčio įstatyme nustatyti bendrąją kovos su piktnaudžiavimu taisyklę;
- Keisti pozityviųjų pajamų apskaičiavimo ir apmokestinimo modelį;
- Tikslinti galiojančią pelno mokesčio lengvatą mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros pagrindu sukurtų išradimų komercializavimui reglamentuojančias Pelno mokesčio įstatymo nuostatas.

Dabartinė situacija: tarptautiniu mastu susiduriama su agresyviu mokesčių planavimu, kai apmokestinamosios pajamos yra perkeliamos iš vienos valstybės į kitą ir taip siekiama išvengti ar reikšmingai sumažinti pelno apmokestinimą.

Šiuo metu Lietuvoje:

- Nors ir taikomos palūkanų atskaitymą ribojančios taisyklės, tačiau Pelno mokesčio įstatyme nėra nuostatų, ribojančių palūkanų atskaitymą, atsižvelgiant į vieneto apmokestinamojo pelno dydį;
- Taikoma kovos su piktnaudžiavimu taisyklė, tačiau jos nuostatos taikomos tik iš užsienio apmokestinamųjų vienetų gaunamiems ir užsienio vienetams išmokamiems dividendams;
- Taikomos pozityviųjų pajamų apmokestinimo taisyklės (taikomos Lietuvos vienetui, kontroliuojančiam užsienio vienetą), tačiau jos neapima Lietuvos vieneto nuolatinių buveinių užsienio valstybėse.

Projekto esmė: perkelti dalį Tarybos direktyvos nuostatų (kurių perkėlimo terminas 2018 m. gruodžio 31 d., kitas Direktyvos nuostatas planuojama perkelti vėliau, laikantis nustatytų terminų ir sąlygų) siūloma:

- Nustatyti palūkanų atskaitymo ribojimo taisykles, pagal kurias vienetas galėtų atskaityti palūkanų sąnaudas neviršijančias palūkanų pajamų ir viršijančias palūkanų pajamas, tačiau ne didesnes kaip 30 proc. vieneto apmokestinamojo EBITDA (apmokestinamojo pelno, apskaičiuoto iš pajamų atėmus leidžiamus ir ribojamų dydžių leidžiamus atskaitymus pagal projekte pateiktą formulę). Šiuo metu Pelno mokesčio įstatyme nėra nuostatų, ribojančių palūkanų atskaitymą, atsižvelgiant į vieneto apmokestinamojo pelno dydį. Taip pat, siekiant sumažinti administracinę naštą ar spręsti praktikoje kylančias problemas, siūlomos įvairios išimtys, pavyzdžiui, leisti atskaityti 3 000 000 eurų palūkanų sąnaudų (maksimali Direktyvoje nustatyta riba), viršijančių palūkanų pajamas, net ir tuo atveju, kai palūkanų sąnaudos viršija 30 proc. ar palūkanų atskaitymo ribojimo taisyklės netaikyti palūkanoms pagal paskolas, skirtas ilgalaikiams viešosios infrastruktūros projektams, kurių tikslas – sukurti turtą viešiesiems interesams tenkinti.
- Nustatyti bendrąją kovos su piktnaudžiavimu taisyklę, taikytiną visais atvejais apskaičiuojant pelno mokestį. Šiuo metu taisyklė taikoma tik iš užsienio apmokestinamųjų vienetų gaunamiems ir užsienio vienetams išmokamiems dividendams. Siūloma taikyti taisyklę skirta, kad būtų užkirstas kelias mokesčių piktnaudžiavimo atvejais, kai vienetai pasinaudoja tam tikromis lengvatinėmis Pelno

mokesčio nuostatomis ir, nesant specialiųjų prieš mokesčių piktnaudžiavimą taikytinų nuostatų, išvengia apmokestinimo arba reikšmingai jį sumažina.

- Keisti pozityviųjų pajamų apmokestinimo modelį ir praplėsti taisyklių taikymo apimtį, t. y. taisykles taikyti ir Lietuvos vienietams, turintiems nuolatinių buveinių, kurių pajamos neįtrauktos į Lietuvos vieneto pelno mokesčio bazę.
- Tikslinti galiojančią pelno mokesčio lengvatą mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros pagrindu sukurtų išradimų komercializavimui reglamentuojančias Pelno mokesčio įstatymo nuostatas, taip užtikrinant visapusišką suderinimą su EBPO ir ES principais.
- Visas su nuolatinių Lietuvos gyventojų pozityviųjų pajamų apskaičiavimu susijusias nuostatas, analogiškas Pelno mokesčio įstatymo nuostatoms, išdėstyti Gyventojų pajamų mokesčio įstatyme, atsisakant nuorodų į Pelno mokesčio įstatymą, nes pozityviųjų pajamų apmokestinimo taisyklės taikomos ir nuolatiniams Lietuvos gyventojams.

Derinimas: ankstesnis projekto teikimas buvo grąžintas rengėjams įvertinti Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės 2018 m. rugpjūčio 3 d. išvadoje Nr. NV-2055 pateiktas pastabas ir pasiūlymus. Finansų ministerija įvertinto Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės pastabas.

Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupė pakartotinai pabrėžė, kad išlieka poreikis pateikti aiškias esminių projektuose vartojamų sąvokų apibrėžtis ir sukonkretinti vertinamojo pobūdžio formuluotes, nes derinimo pažymoje pateikti argumentai, kad detalesnis sąvokų paaiškinimas bus pateiktas Pelno mokesčio komentare nepakankamas. Taip pat Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupė pažymėjo, kad tikslinga apibrėžti sąvoką „ilgalaikiai viešosios infrastruktūros projektai“ įstatyminiu lygmeniu, nes Vyriausybės nutarimu negalima keisti ar sąlygoti įstatymo normų, jų turinio. Taip pat Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupė projektui turi techninio pobūdžio pastabų.

Atitikimas Vyriausybės programai: projektas įgyvendina Vyriausybės programos įgyvendinimo plano nuostatas dėl savanoriško mokesčių mokėjimo skatinimo ir mokesčių surinkimo gerinimo, nustatant papildomas kovos su mokesčių vengimu ir slėpimu priemones atsižvelgiant į ES ir EBPO rekomendacijų rezultatus.

Dalykinio vertinimo išvada: siūlome projektą svarstyti Vyriausybės posėdžio B dalyje, prieš tai klausimą aptarus Tarpinstituciniame pasitarime.